

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10, II. пош.
Конто пошт. маш. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає
від 1—3 год. передпол.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 4-20 зл.
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фл. фр.,
Італії 750 зл., Німеччині 750
зл., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 ч. к. Ру-
мунії 150 лей, Болгарії 750
зл., Австрії 750 зл. Замі-
на адреси 1 зод.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
17 сот.

Пролетаризація інтелігенції.

Вибір професії є в нинішній добі не тільки ваканційним питанням об'єктованим у поті чола молодими людьми та їх батьками. Навіть чокоління, що має за собою всю міну робити зусилля, щоб піти за повосинною течією, яка облила кимною водою інтелігенцію впе-
лену про свої кращі дані для пла-
вання по поверхні життя.

Без огляду на статистику, яка стверджує у всьому світі чисельний зріст інтелігенції, пролетаризація класу, що працювала міжком є не-
заперечним фактом. Невідхильна тричинилась до кращого зрозу-
міння фізичної праці. Інтелігент уже не погорджує робітником, який за-
робляє на себе мадами. А проте навіть від почування пошани для фізично працюючих ще далеко до зміни інтелігентської професії, хоча би на посередню: торговельну. У нашій суспільності, по цей бік збруча, процес пролетаризації ін-
телігенції, немов би замерз на тому думці, де інтелігент утратив спро-
можність задовольняти своєю до-
теперішню професією свої мате-
ріальні та духові потреби. Іншими словами: бувший інтелігент лиши-
вся номінально інтелігентом, мате-
ріально став пролетарем, що менше заробляє як дійсний пролетар, а інтелектуально настільки наблі-
вився до нинішнього пролетара на-
скільки віддалився від передвоєн-
ного інтелігента.

Трагедією нашої інтелігенції є не те, що вона наблизилася до про-
летаріату як до суспільної класу: тільки інтелігентів почувало би себе щасливими, якби могли жити, завдяки фізичній праці й одержу-
вати плату робітника! Трагічність суспільного становища у тім, що й воля нашого інтелігента, ні його світогляд, не дозволяють йому взятись за практичну працю, яку не-
будь в тих, які накладають нинішні зовнішні обставини. Спалдщина бюрократичної держави лягла таким таменем на психології нашої ін-
телігентної класи, що інтелігент не в силі примиритись з думкою про наслідки війни, які довели до пере-
будови суспільного устрою най-
богатіших держав. У великих єв-
ропейських центрах можемо нині бачити сотки інтелігентів, утікачів з Росії та України, що не вважа-
ючи на свої колишні найвищі су-
спільні становища та багатства, пра-
цюють як звичайні робітники, кель-
нери в ресторанах, вуличні про-
давачі часописів. Скільки таких ви-
падків можна би нарахувати в нас, у країні, якої більшість інтелігенції не мала ні високих становищ, ні майна і є дитиною хліборобського населення.

Характеристичним є факт, що навіть ті, які вірять у відродження європейської культури революцій-
ним робітничим рухом не вважа-
ються стати робітниками, навіть тоді, коли не мають засобів до життя. Інтелігентів, що з гордістю стали би поруч пролетарія, фак-
тично, як шоденні зарібники, мож-
на би у всі Галичини порухувати на пальцях. Згідно з цією психо-

логією бюрократичної атмосфери, навіть вибір вільних професій но-
вого покоління йде ще старими шляхами: адвокати, інженери та лі-
карі це також до певної міри уря-
довці, авазані тісно з одним вузь-
ким середовищем та пануючими в ньому законами.

Мало хто здає собі справу в при-
чини цього стану. Чужинні фільо-
софи, які досліджували аналітичне явище у своїх країнах, ствердили що джерело лиха лежить у методі навчання та виховання. Наша шкіль-
на освіта є виключно книжкова і домагається вправи пам'яті. Як уже зазриміти філософ Тен: приба-
не у таких школах знаття вповні забувається шість літ по іспиті. На-
ша школа не розбуджує цікавості для продовжування самостійних до-
слідів над предметами шкільного

навчання, не розвиває ні волі, ні світогляду, ні характеру. Відомо, що тайною успіху в житті є сила волі та самостійність, а умовиною творчої праці — ті самі прикмети й основи незалежного світогляду. Якими іншими прикметами роз-
яснюється величезна роль таких ма-
лих держав як Японія, або на-
віть Норвегія?

Сучасні психологи широко роз-
яснюють правду, знехтовану таки-
ми народами як наші, що напрямок діяльності людини і доцільність її праці, залежні в більшій мірі від сили волі, дисципліни, як придба-
ного привапу освіти. Процес про-
летаризації нашої інтелігенції має тому такий диховний вплив на неї, що обнизила ще й цю освіту малоприсадну до обставин сучасно-
го життя, а не викресав у наших інтелігентах іскор, які прокидають-
ся у народів з іншою традицією, виховання саме у хвилини найбіль-
шої суспільної трагедії.

Німецько-польський конфлікт.

Гостра заява міністра Штресмана у райхстагу.

Численні інтерпелляції, які майже всі партії оголосили в німецькому парламенті в справі примусового усунення в Польщі нім. опантів та в справі нім. протипації, привели до великої політичної дебати над німецько-польськими взаєминими.

В дискусії забрав голос нім. міністр закордонних справ Штресман, який склав у цій справі заяву в імені союзного нім. уряду в по-
розумінню з урядом Прусії. Пода-
вши спершу до відома фактичні дані про долю опантів та заходи німецького уряду в напрямку негайної допомоги опантам і їх піз-
нішого розміщення по цілій Ні-
меччині, Штресман переповів даль-
ше передісторію обостороннього усунення опантів. Описав Штрес-
ман перейшов до загального освіт-
лення німецько-польського кон-
флікту, вживаючи вибірково різкого тону й гострих зворотів під адре-
су Польщі.

Міністерство закорд. справ дста-
ло вістку від свого генерального консула у Познані, що польські влади вжили заходів в напрямку насильного видалення з Польщі тих опантів, які ще не вимандрували в протязі приписаного часу. Всі ці особи дістали наказ покинути Поль-
щу до 48 годин. На доручення нім. м-ства закорд. справ видано такі самі розпорядження супроти поль-
ських опантів, що ще живуть в Німеччині. Атаки проти нім. посла у Варшаві Раушера є несправедливі. Він поїхав на відпустку тільки тоді, коли всі дальші розмови з поль-
ським урядом показались безна-
глядними й понижуючими честь нім. уряду. Прикре подорожжя оп-
антів в пограничному містечку Шнайдемюль (по польськи: Піла) є другорядного значіння супроти факту, що в шість літ після війни десятки тисяч мирного нім. насе-
лення може викидати сусідня дер-
жава. Польща покликується на формальне право, але формальне право є тут найбільшим безправ-
ством.

Це не перший раз, що Польща поводиться так, як ні один євро-
пейський нарід. Переговори в спра-
ві торговельного договору довели до стану, який фактично є митною війною. Підставою претензії Поль-
щі є те, що 10. січня 1925 р. Ні-
меччина звіднялася від наложено-
го на неї примусу уділювання най-
більшого упрівелювання і що Ні-
меччина скористала з того права, та розпочала з усіма переговори про закінчення торговельних до-
говорів. Але в суперечності до всіх союзних держав Польща ста-
нула на такім становищі, що на оборону прав Німеччини відповіла заборона ввозу німецьких товарів, а тепер насильними методами ви-
кидає з Польщі німецьких гро-
мадян.

Багато говориться про потребу замирення Європи. Це замирення мусить опіратись на договори. Ні-
меччина не лише заявила себе го-
товою співпрацювати в цім напрям-
ку, але й вхотила ініціативу в свої рухи. Але договори не складають-
ся зі статей і параграфів, лише з писаного права, — вони можуть бути життєздатні виключно зав-
дяки духом, який оживляє наро-
ди, що їх закладає. А духом Польщі, який вилазить з отих аловживань, права не є дух примирення лише дух самолюбства й ненависті. Коли ми примушували вхотитись за репресалії і від-
дали приказ, що Польща, які ще не виїхали, мусять покинути німець-
ку землю на протязі 48 годин, то не зробили ми цього в почутті за-
доволення. Ми зробили це почув-
аючи стид, що були примушені вхо-
питись таких засобів. А вже були часи, коли навіть у взаємно воюю-
чих народів шановано право вибо-
ру громадянства вище, ніж це ді-
ється нині, в сім літ після війни.

Всі партії райхстагу за нім-
ком крайньої правниці (нац.-соц.) і крайньої лівниці (комун.) прийняли таку резолюцію:
„Райхстаг протестує проти безо-
глядного видалювання, веденого польським урядом. Він є перекона-
ний, що таке насильство непару-
ний, що воно є найбільшим безпра-
вом, яке може бути вчинено проти лю-
дей. Райхстаг

зкликає уряд також і на дальші звизвати всі можливі протиміри стримати польський уряд від про-
довжування такої алопашної поді-
тки, і всіма силами дбати за до-
бро й будуччину нагнанців.“

По широкому світі.

„Матен“ за потвердженням Ні-
меччині Данцігського коридору.

В „Матен“ забрав голос один з його редакторів Анрі Жувенель у справі гарантійного пакту, при чо-
му в цілком недвозначний спосіб критикує нинішні границі Польщі та її агресивну політику. „Німеччи-
на — читасмо в „Матен“ — знає, що вона покищо у своїм стані по-
ловинного розбросення не має спро-
можности вести війну, а проте і відносини до Польщі є з кожним днем гірші. Польський уряд, вида-
люючи 30.000 Німців, дав нову по-
жизну ненависті. Хоча Польща й виконують цим лише судовий при-
суд, а проте треба мати на увазі, що не завжди добрі пропозиції ве-
дуть до добрих взаємин. Ми муси-
мо бути вікні дозвольня й спи-
тати себе, як ми самі, Французи, поводитисьби, як би Данцігський коридор перерізував Францію. Чи дивиння, що Німеччина натерпівши-
ся того дня, коли зможе віминти свої східні кордони на сою ко-
ристь?“ Стверджуючи, що Німеч-
чина рахується з можливістю війни ССРР. проти Польщі, Жувенель не сумнівається, що вона моглаб без великого ризику осягнути велику користь.

Нові вибори в Чехословаччині.

Покликуючись на авторитетні ін-
формації чеські газети заявляють, що нові вибори до чехословаць-
кого парламенту відбудуться в не-
діль 15. листопада н. р. В тиждень пізніше, отже 22. листопада, мали би відбутись вибори до сенату.

Наради у Лондоні.

Наради у Лондоні англ. мін. за-
спр. Чемберлена з мін. закордон.
справ Бріаном почнуться у вівторок. Бріан веде зі собою проект відпо-
віді Франції на німецьку ноту і про-
ект пакту збалансу. Згідно з ін-
формаціями з диплом. фронт. ко-
французька відповідь має відкида-
ти всі основні пункти німецької но-
ти і домагається, щоб 1) Німеччи-
на вступила до Ліги без ніяких за-
стережень, 2) Франція мала повну свободу супроти Польщі та Чехо-
словаччини, і 3) відкинути пропо-
зиції Штресмана про перехідний час між вступом Німеччини до Ліги і розбросенням.

Криваві події в Валії.

Англійські робітники у Півден-
ній Валії, у місті Алямфорд, пра-
нагоді страйку у ковальних антра-
циту счинили бійку з поліцією, хо-
тячи силоміць примусити працю 106 робітників і 6 поліціяв ранено.
Військо мусіло прийти з допомо-
гою для адержання спокою.

**ЧИ ВИ ВЖЕ ПРИСЛАЛИ МАЛИ-
ДАТОК НА ВІДНОВУ ДОМ-
ТОВАРИСТВА „ПРОСВІТА“ У ЛЬВОВІ?**

Доля і недоля нашого театру.

3. З потенціальної психології.

Після банальної пригадки, що театр, так само як банк або газета, є складною організацією, в якій жодна одна складова частина не може його спаралізувати з першого дня. Один урядовець, що фальшує векселі, один адміністратор, що не висилає газет і один машиніст, що не прибиває як слід декорації можуть знищити зусилля сотні людей. Геніальний режисер мусить мати відповідну сцену та талановитих акторів, найкраще технічно вивірену сцену мусить мати режисера та акторів, найкраще обдуманий репертуар мусить мати адміністратора і т. д. Ці банальності потребують повторити в нас стільки разів, скільки разів у дискусії над новим театральним почином громадяне у своїм красномовстві бачуть уже одінене діло, тому, що один налісав листа з пропозицією до талановитого режисера, а другого флевний приятель-інженір, що салью дри вул. Шашкевича можна би переробити.

Те саме, що мав я неприємність писати з приводу видавання наших журналів, повторялось, повторяться і Бог зна, як довго повторяться з театром. А саме: є кількох акторів, які хотять грати — повстає театр; переключив хтось якусь п'єсу — давайте її сюди, заграємо; має „Бесіда“ на складі трохи полотна — ну, може би з нього зробити декорації; склали громадяне трохи гроша на театр — як же-ж? мусимо вести театр! І коли долаються афіші першої вистави, в голові режисера шойно сіріє ідея про нову п'єсу, яку треба би комусь дати перекласти; в день прем'єри директор театру приходить до пересвідчення, що саль, в якій він грає, не має „приличних“ декорацій, а актори не мають костюмів і не вивчили роль; — і шонебудь заповідали би театральні афіші: „Отелла“ чи „Ой, не ходи Грицю“, — сумний ремісничко-театроман! розваж себе: в українській театрі комедію можеш побачити завжди!

Як же-ж може бути інакше? Досить спитати когонебудь з організаторів нового театру: що він га-

дає побити в декораціях, чи обстановою, чи репертуаром, а почувши адинамну відповідь: „Ех, бродію! Чого не вам заважало? Не досить, що ми спромоглися на платню для акторів і не маємо дрі на сцені, а ви торочите нам про такі забаганки, немов би ми...“ Увесь глум таких переконуючих відповідей має бути такий, що не можна лишити суспільності зовсім без театру і не можна чекати, аки ця суспільність спроможеться на щось великого, а треба робити зараз, негайно, як можна, що можна і з ким можна! І ці аргументи надихані патріотичним обуренням є такі заразливі, що люди, які поважають їх є пересвідчені, буцим-то вони роблять велике, корисне діло, а скептики, які заважували поспитати про його доцільність кидають їм під ноги колоди.

Невідомо, чи наші громадські діячі пригадувалися над фактом, яку роль в їх думанні грає вплив фальшивих аналогій, переведених між різними царинами, нестійкими зі собою. У дискусії над „урухомленням“ театру в уяві наших діячів мусить виринати невпинно праця на просвітному полі. Хто вчить дітей, або освоює читальню, або веде політичну пропаганду, цей кожний поодинокий крок зроблений у данім напрямку може вважатися у більшості діяльності: і навчання азбуки дітям, і поставлення фундаментів під читальню, і зорганізування кількох віт та зборів. Але в такій царині як мистецтво не можна користуватися поняттями запозиченими з практичного суспільного життя. Вся праця аосереджена довкола театру має лише стільки вартості, скільки вартості має враження полишене його виставами. Заслуги, які хто має, чи над прибиранням фонду для будови театру, чи як архітект, не слід переплутувати з впливом театру як одної з форм мистецтва.

При наших традиційних методах громадянської праці, коли кожний хоче задовольнитися сповненням т. зв. патріотичного обов'язку, по власнім розумінню, а питання про доцільність лишає в даній мент поза межами критики — навіть найширша праця над організацією такого складного механізму як театр

може довести саме до протилежних наслідків, ніж тих, які повинні мати на оші люди зажерені упадком театру як одним з важливих чинників нашого культурного життя. Набхайний театр змінюватиме шораз більш недовіра до шораз нових починів його обнови. Не агадуємо вже про вплив провінціальної балаганщини на естетичний смак пубрики, яка замість мінімальних містських домагань виплекуватиме в собі грубошкірі норови. Люди, які одним ухом полапали дащо про нові течії у театрі хотять повісити на нашій сцені кілька верет замість декорацій, а одним гарнітуром меблів хотять відтворити сільську хату та королівську палату, кухню та великосвітський будуар, перелаз на майдані та англійський кабінет!

Громадяне, які хотять театром залатати одним махом усі діри культурного життя, балакають одночасно про репертуар для інтелігенції себто наскрізь драматичну „студію“, про народний театр себто побутові п'єси: драми, комедії та оперети, — а навіть на святкові дні про оперу. Такі три гриби в борщ кінчаються юшкою. Хтонебудь і лизне — кривиться і по глибокодумній нараді над засобами відодження нашого театру йде до кіна.

Мих. Рудницький.

У. С. Р. Р.

Ліквідація комнезамів.

Комітети незаможних сіл, або скорочено комнезами, були головною ополою більшовицької влади на селі. Але ця опора дуже підняла, підняла розкладоні і стала для влади невигідною і неперотримою під оглядом політичним, і невзначайно підлягла оглядом економічним. В більшовицькій пресі ведеться тепер дискусія на тему про ліквідацію комнезамів. Орган ЦА. КП(б)У „Комуніст“ рішуче домагається повної ліквідації комнезамів, „шнього пережитку воєнного комунізму і консерватизма його традицій“. Комнезами — пише „Комуніст“ — об'єднують лише невеличку частину селянської бідноти, яка не користується ні політичним, ні тим більше господарським авторитетом у заповнявеного селянства, що становить переважачу більшість села і творить центральну групу для шлої нашої праці над піднесенням продуктивності селянського господарства.

Організації комнезамів, як босні органи воєнного комунізму — пише далі „Комуніст“ — в минулому дуже добре себе

виражали. Але тепер вони становлять перешкоду шораз шораз господарським, справі-розвитку продуктивних сил на селі. Зовсім не прикладно комнезами в більшості на розуміти і не арозуміють необхідності поєднання незаможників з середняками, не прикладно вони не розуміють останніх рішень партії, бачуть в цих рішеннях ворог для себе, ухили партії від незаможників і т. п., бо вони родились, вирости і загартувались в умовах замкнутого товариства, отже не можуть стати організаторами розвитку безарно-товарових відносин, на боротьбі з тим вони були організаторами і виконавцями. Тому ліквідація комнезамів є необхідністю і „не можна сказати прома і огорожа“.

До останніх слів „Комуніста“, на цім зрозуміти, що комнезами, треба додати, що ці організації вирости на боротьбі з мимомом контрреволюційністє господарного, замкненого селянства, яке віддало комнезамам на розграблення чи то „розкорювання“. Комнезами „куркулі“ розграбили, але самі зі становища незаможників не вийшли. „Куркулі“ терором від громадських справ устали, але самі показались неспосібними до ведення тих справ а в результаті — загальний упадок сільського господарства і розклад низових органів влади, які стратили надійний авторитет у населенні і стали отримувати злочинні і марнотратствя громадським добром. Такі результати дали „класова“ політика на селі. І хотять тепер зліквідувати. Давно вже треба було це зробити. Але ліпше пізно, як ніколи. Тільки чим вона буде замінена?

„Юннана Россія“.

Коли би хто думав, що Україну називають Юнною Росією тільки російське буржуазне імперіаліст, а особля російське закордонне контрреволюційна і навіть соціалістична преса, той дуже помилявся. З Україною фактично не можуть примиритися й російські комуністи, а навіть і деякі комуністи України, і демонстративно називають її „Юнною Росією“. Характеристичний під цим оглядом зайшов факт в одній союзній інституції, а саме в Союзі Народного Господарства, 12 червня н. р., в одній з комісій СНР, розглядалася справа будови нових фарфор-фаянсових фабрик, при чім севеу району, в яких мають бужуватися ті фабрики, стояла й „Юнна Росія“. На засіданні все такі диліко питання, як назвати цей район, Україною, чи таки Юнною Росією і голосуванням, більшість 7 проти 2, верх взяла назва „Юнна Росія“. Ця нарада відбулася під головуванням якогось філософа, при секретарі Кузнецові, при участі представника української СНР, і Укрпрофспілку тов. Касяніна. Чи й Касянін голосував за „Юнною Росією“, радянські газети з якою беремо цю вістку, про це мовчать, але це зовсім не виключено, бо що спільного мають всіля Касяніни в Україні і чому їм не стояти при „Юнній Росії“ коли не так легко й безкарно проходили?

Життя наш часопис!

Андрій Чайковський.

3)

Гулка і Смудка.

Гумореска.

Відтак прийшла полявниця. Господи! що за роскіш! А ті вареники в м'ясі! Таке воно малесеньке, ніжненьке пливає собі по масляному лимані, мов човенце а ти хадаеш один по одному, аж жалі тустати його тільки.

Між цим виступає на стіл пністий пільзнер. Господар заедно допиває склянку за склянкою, вони докочуються і Смудка веселий, Корнелієць рум'яна як рож, така весела, шаслива.

Господар заедно балакає, приго-ворює і сміється сердечно, Смудка теж у жартах не дурень, забавляє шле товариство, силе дотепами, мов з рукава, господар шораз го-жоснійше сміється, аж вікна дрожать, пан капраль що хвиля ви-крикує на радішах: о! сапрієті!

Усім їм весело.

Господареві хотілося забавити, чи багато його гість на ветеринарії навчався і спитав з нечеви:

— А скажи мені, моспаненьку, чи у свині є ратиці, чи копита?

Всі сміються. Господина умовляє чоловіка, що таке питання може гостя образити і звільняють його від відповіді.

— А скажи мені, чи у свинки всі кишки однакові?

— Колиб свинка їла однакову поживу, то би і кишки були одна-кові, — каже на це і ця відповідь

усім подобалася. А правду сказати, він не знав, як відповісти. Він бачив свинячі кишки лише у формі ковбас, а вони були ріжно грубі. Та він не знав, чи це від віку свині залежне, чи від чого іншого.

Дарма, що від пільзнера йому вже зачали джмелі гудіти в голові, вважав він на себе, шоби добре свою роль відіграти, шоби часом, як кажуть актори „не засипався“. Коли би так „випав з ролі“, то шла ця забавна могла би для його погано скінчитися. А ще йому таке шибнуло в голову: а як би так ні сіло, ні пало зараз з'явився мій прообраз? Досталося би мені! Скільки разів поглянув на дужі руки Войтка, то йому аж морозом поза спину повіяло. Він став мо-литися: „Господи, їже вивел еси не-поврежденно пророка Даниїла із львиної печери, тако їзведи мня грішного неповрежденно отсюда!“

Але його прообраз не приходив. Наприкінці обіду принесла ще і морожене. Опісля повставали і стали собі дякувати. Тоді госпо-дар узяв його на бік і приклада-ючи свій грубий палець до носа, каже:

— Ну мій зятю любий, колиж весілля відгуляємо?

Смудку знову морозом обвіяло.

— У мене татунцю ще один екзамен...

— До чорта, колиж тим екзаме-нам кінець буде? Ти казав, що це буде останній...

— Так, це був останній частковий а тепер приходять ще один за-гальний, а тоді я вже буду доктор ветеринарії...

— А колиж це буде?

— Найпізнійше за чотири місяці. Я віжусь знову до науки руками і ногами, і знову треба буде в хаті замкнутися на усі замки...

— Але до нас таки деколи заходь...

— Певно зайду по неділям так на часок, шоб з панством побачи-тися, поговорити, а відтак знову до книжки...

— Знаєш мій любий хлопче, ти мені шораз більше подобаєшся. Ось я можу тобі на рахунок віна Корнелієць вигодити, та помогти... ось я зараз... Він вииняв з кишені грубу засалену монетку і став пор-патися між асигнаціями...

Та Смудка його придержав за руку. Користати з його невідомо-сти аж так далеко, вважав подлим.

— Не треба, тату, покищо не треба...

— Не соромись, а бери, так як і раніше брав...

— Як мені буде потреба, то я і сам попрошу, тепер ні...

— Таж ти худопалоходок, з чогож чотири місяці жити меш?

— Ні, якраз ні. Я шойно дістав спадщину по моїй теті, то мені ви-стане скінчити школу...

— Про мене, тільки бережись, шоб тобі хто грошей не вкраз...

— Я аложу у касу...

— Гарно, ти мені що раз більше подобаєшся...

Вони обиялися і поцілувалися. Смудка зараз завернув до панни Корнелієць і став її забавляти.

По шому вік: перестав боятися свого прообразу. Догадувався, що він певно добре мавши монетку

старого і тепер певно не покажеться. Але колиб він справді зараз прий-шов, то Смудка не вважав у ста-рого грошей не мав чого боятися.

Хотів відійти, та його не пусти-ли. Господарі вибиралися сьогодні за жовківську рогачку. Там сьо-годні грає музика в огорді „під ра-ком“.

І справді вибралися. Старий шов підпід рученьку з жінкою. Смудка узяв під крильце Корнелієць, а Войтек шов то при одній, то при другій парі.

В огорді „під раком“ було ба-гато знайомих його господарів. Смудку представляв старий аж же-ниха панни Корнелієць і називав його Андрієм Гулякою...

Знову той навіжений Гулка, з я-кого ласки Смудка сьогодні зі-смачний обідень.

Там забавлялися до пізна. Музи-ка грала, Смудка плів тереваві пан-ночі, і вже було пізно вночі, як вернулись до дому...

Перед хатою розпращалися, Смуд-ка стиснув Корнелієць ручку, і не міг адержатися, шоби крадькома не поцілувати її в рум'яне личко. Не було йому ніяково, бо цілував її лише в заступстві за Андрія Гул-ку, а не від себе.

На пращанні спитав його старий про адресу, і він забувшись, подав голосно вулицю і число.

Смудка поплісав до дому розду-муючи над тим, якто денкі люди вміють помітно смоктати батьків багатих доньок на рахунок май-бутнього віна.

(Продовження буде)

Львівський великий транспортний підприємств

КОНФЕЦІОНОВАНИХ І В ШКІРКАХ

до магазину і робітні футбол

СТ. СТЕМПКОВИЧА

Львів, площа Капітульна ч. 2.

Завдання виконувати всілякі замовлення з урахуванням моди для Пань і Гі
ня, світової, на величезних ніг. Завдання: провадити замовлення футбол
як також погоджувати всілякі потреби і накласти на відповідні мітки
своїми. Проводити жадати поспіху усілякі кривати.

22/2. 8-15

ФУТЕР

Гарні пориви й соромна дійсність.

З приводу кооперації „Українське
Народне Мистецтво“.

Галицька нездарність повинна рішуче увійти в світову приповідку. Довгі десятиліття снігав всі ділянки нашого життя були під проводом духовенства, одиної численної годі нашої інтелігенції. Як розвивалися всі ділянки нашого життя під проводом духовенства, це не належить тут до теми, але класичний приклад своєї нездарності дало йому наприклад уже через те, що, будучи в спроможності невеличким оподаткуванням забезпечити десятилітні вдови й поставити як найкраще виховання й освіту сиріт, воно навіть не подумало до цього.

Нездарність це мати дрібничковість. І галицька дрібничковість повинна також увійти як не в світову, то бодай у всеукраїнську приповідку. Замотані в сіті лихварських плетків, перед голодом і холодом гнали тисячі наших селян за море шукати кращої долі, бо в Галичині не було кому навчитися в обжолі чи мурвалі, коли не в Жидів і нічого чужиння, що розвивався там, де Українець із голоду примирив. Боротьбу за економічне визволення, що першу передумову національного визволення, заступлено боротьбою за трираменний хрест і планковим спором за святе Йор, йор і ять. Приклади такої дрібничковості в наших днях нехай читачі самі собі пригадають — одна за другою товчаться в пресі й киті й, хоча кожда з них дрібна як шість української справи.

Мабуть ще більше так широко забите наше життя.

Такі й подібні думки снуються в голові, коли приходиться говорити про жіночу кооперацію „Українське Народне Мистецтво“ (Львів, Руска 18). Заснована перед кількома роками, вона згорнула злого перу сот алотих членських уліл, хоча самі Львовянки могли кращим способом зібрати пару тисяч доларів. На ціль кооперації йде аж сама її назва. Багато й нас говориться про мистецьку красу народних вишивок, виробів юшо, багато говориться про можливість розвитку своєрідного промислу з виробом таких чи інших предметів, навіть про те, що такими предметами можна зацікавити світ і мати гарний зиск із продажі, але багато говориться, трохи менше пишеться, а сливе нічого не робиться.

А тимчасом уміло поставлений промисл на цій ділянці може не тільки дати прегарне широке поле для активності української жінки, але й удержання й тим самим економічне унезалежнення меншій чи більшій кількості українських жінок (залежно від ширини розвитку цього промислу) й цілком певні доходи в ріднім краю та поза його межами, не говорячи вже про такі боки справи, як підняття рідної культури в краю, національне пропагандистичне значіння її поза його межами й т. д.

Дехто шукає причини такого слабого зацікавлення справою жіночої кооперації „Українське Народне Мистецтво“ з боку загалу українського жіноцтва, що всеж має між собою тисячки абсолютних учительських семінарій і жіночих гімназій і сотні жінок із університетською освітою? Чи може причиною є висока уліл (5 зл., вишнього і п. д. Н. тут найправдоподібніше але жіноча більшість складає мужеські меншості, що

не відбитися від неї щодо повної байдужості до всяких явищ життя свого народу, щодо викидання солодких груш на вербі з ласки всіх, тільки не власних сил і власної волі, щодо лінивої привички до опиханого й неохоту мурвалі, солодкою працюю, на позір долюблю, але важкою в наслідках власними силами адобути собі кращі умови життя, як це робили народи, що знали цінну повної самостійності й незалежності для себе, щодо... але чиж можна навести тут усі складинки пововненого багатини й тулої передвоєнної нерухливості, всього того, що не дозволило досі нам ступити на новий шлях найширшої організації життя на нових підставах, котрі протинажилися денационалізуючим наслідкам пововлення. А в такій організації перше місце припадає економічній організації як передумові можливості національного визволення.

Одинока ціль оцих рядків є звернути увагу українського жіноцтва Львова та краю на обов'язок масово вступити в члени кооперації „Українське Народне Мистецтво“. Може ширший загаль українського жіноцтва й не знає про існування своєї кооперації, хоча на окладі кожного числа „Нової Хати“ можна вчитати зазив до жінок вступати в члени кооперації.

Байдужість це ознака мертвоти. І треба сподіватися, що українське жіноцтво отрясється з байдужості й потягне за собою мужеську меншість, стаючи для неї зразком у праці й організації, а не наслідуючи злочинні для українського життя мужеські хиби. Підержавши масово свою кооперацію, ви, українські жінки, дасте крила тим споміг себе, котрі раються на запущенім ґрунті чужа довершити. Й охороните їх перед тим, щоб вони не повторили слів одного хлопчана 60 рр. про Галичину: „знають все, що галицьке, то до нічого“. Нарешті — найважливіша річ — виявивши здатність до самоорганізації, українське інтелігентне жіноцтво подасте руку своїм сестрам — селянським, мішанським і робітничим кругам, допомагаючи їм зорганізуватися з найбільшою користю для нашого життя.

Перед українським жіноцвом простерлися два шляхи: байдужості й активності. Вибір не важкий і протилежний у наслідках. м. в-и.

Розділ збіжжя проти-державною роботою!

Поліційні вперсії проти комітету
Допомоги „Голодному Селу“.

Дрогобицький комісаріат поліції і поодинокі постерунки в повіті розпочали організовану на допомогу акцію. Дня 27. липня ц. р. зазівано члена комітету допомоги голодному селу в Дрогобичі д-ра Павливського до команди поліції і більше як годину допитувано його про цілі та організацію допомогової акції, списано з ним протокол, а найбільше допитувано, чи між комітетом і політичними працями комуністів нема якого зв'язку. Одночасно арештовано в с. Урожі п. Микола Стронського під замітом, що мав він говорити людям, що збіжжя, призначене до розділу, наспіло з радянської України, в чім доглянувшись власті знамен злочину з § 58 карн. закона. Незалежно від того розпочато також в інших місцевостях роботи всякі сикатури. У Вацовичах, де у священника Івануся остало ще 37 кг. збіжжя, нерозділеного поміж голодуючих, командант постерунку з війтом в часі неприємності о-

Відгуки дня.

Вплив сльози на політ. переконання.

— Чому ти властиво став монахістом? — питають мене часто мої знайомі? — Ні твої матеріальні відносини, ні твій віраг не виказують на те, а ти все торочиш і торочиш: „Короти нам треба, або ділячного гетьмана“!

Шановні приятелі! Хочу коротко і ясно викласти Вам, чому саме я став монахістом і чому хочу для України коронованої голови. Правда, мої симпатії склалася свого часу до комуністів, як до ворогів усюкої демократичної республіки, але я переконався що на комунізм маю ще пару літ і парусот кілометрів часу.

Монахізм став я в четвертий нормальний. Тоді саме моя учителька любилася з мисленням теологічним і щоб не тратити дорогого часу аказала мені вірш „на пам'ять“. Цей вірш мав назвонок „Царська сльоза“ і я його вичитав від під дошки до дошки. В ній поезія розказувалося, як то Найясніший Монарх Франц-Йосиф мучиться над підписом засуду смерті на якогось бандита. Колиж нарешті підписав, сльоза, правдива царська сльоза кинулася як гарбуз на папір і замала Найясніше Ім'я з рижською цифрою. Така доброта, така сердечність не могла не зловити будучого фантоміста і я став монахістом.

Івануся велили отворити собі стодолу та заарештувати собі збіжжя, перевели його до громадського уряду, а неписемного слугу священика мучили допитами охоло години. В громаді Довге коло Підбужа командант постерунку грозив мужеві довіря Комітету Допомоги селянинові Іванові Жигало, що буде арештований як підозрілий у комунізм, як що буде анікиватися розділом збіжжя в громаді. В Урожі заарештоване збіжжя привезено з повітового Комітету так, що голодуючі його не одержали. В інших громадах, як Колпаць і Равенчичі арештовано при допитах гром. Ковара і Курчака, в Рибнику і Грушіві роблено дослід, хто належить до місцевого Комітету, звідки походить збіжжя і т. д., причім відбувалися допити в Грушіві вночі.

На усті зажалення Комітету в старості відповідають, що про поведення поліції нічого їм невідомо та що розглянуть справу.

Здається, що ці факти не вимагають ніяких коментарів.

Від Управи

„Укр. Нац. Дем. Об'єднання“.

Зазив.

Всіх членів Народного Комітету (Широкої Управи УНДО) і всіх повітових організацій прохасмо в часі літніх фєрій (місяць серпень) перевести ось такі підготовчі праці:

1. Вишукати в кожній місцевості (містечку, селі на Волині — громаді т. за „гміні“) одного або більше мужів довіря партії. Слід старатися астановлювати мужами довіря перш за все — селян, в кожному випадку охочих до партійної роботи, метких незалежних людей.

2. Приєднати для партії можливо найбільшу скількість членів. Членами партії є тільки ті громадяне, що підпишуть заяву про вступлення до партії, і дійсно виконувати партійні обов'язки.

3. Перевести збірку одноразового, по можливості значнішого датку на партійні цілі (в висоті один до десяти золотих) перш усього на підняття постійного апарату партії. — Зокрема наші заможніші громадяне мають докласти

Гимназійний час трохи захитав моїми переконаннями, бо я додивався до неч доброго про пісарів і почав радикально соціалізуватися.

Побит на Україні мало що не загирив мене в демократичність, а пізніше з негода знайомства з радянською мало не запроторив у більшовизм. Але я не подався, хоч між монархізм не був ще докично скрісталізований.

Щайно, коли я став підданим республіки, стану твердо на монархічній платформі. Богато привчався до цього і вірш „Царська сльоза“ який за останні роки прийшов мені на гадку аж 680 разів.

Старий десот, сатран і брус Франц-Йосиф І, коли мав підписувати засуду смерті на Чоловіка, мучився, коштував не криші, грив пазурі, тер тило, а як і нарешті підписав то з отей кутинкис дому сльоза, Жарт на бік: Та сльоза була більша варті, як розовий брильянт Габсбургів.

Від дондзєлєтє ніхто не знає, щоб воно над кожним засудом смерті плакало. Підписав число: 684, мусив воно плакати два рази на день, криш Визволення і Радю, а це вимагало непереможного олагу і впровадженної голови.

Та, якби такі воно кілкі засудів смерті подлякленіх селян, як кілкі селі чиста і чиста підписав.

Скажіть же тепер Ш. Притягій! не має я рації пропонує чимось монархію?

Галекіон Чіла.

тіллі цілі значніші суми (зід 10 золотих агору).

Всі члени і прихильники зєднаніх в Об'єднанню політичних утруповачь мають негайно підписати заяву про вступлення в члени і аложити одноразовий даток.

Щоби у вересні ц. р. могла політична робота широким руслом, щоби можна було перевести на всім прдсторі

треба, щоби агорі наведених приготівлі праці були негайно виконані.

З вереснем мусить начатися нова акція в справі оборони українського шкільництва та в справі майбутнього закону про земельну реформу.

Треба перекопати наше громадянство, що лише при існуванні сильної політичної організації може наступити оздоровлення національного організму, а наші просвіти, шкільні й економічні товариства та установи зможуть як слід виконати свої завдання.

Всіх членів Народного Комітету і повітових організацій прохасмо до дня 25. серпня прислати надточні звідомлення про переведення підготовчих праць і надіслати абрані гроші так, щоби в вересні можна було відбутися всім довірчій нараді і віча.

Заяви про вступлення до партії і більочки на збирання одноразових надзвичайних датків і партійного податку як також всі потрібні інформації вишлемо на об'єднання.

Адреса: Українське Національно-Демократичне Об'єднання, Львів, Ринков ч. 10, II. поверх.

Адреса грошових переказів: Земельний Банк Глопотичний, Львів Підвале ч. 7. — Ч. конта 50,000 Львів, 8. серпня 1925.

Володимир Цегалка в. р. ген. секр. Д-р Ол. Марітцак в. р. за голову

Чи Ви знаєте в членом Кооператив „Рідна Школа“? Ви ні, то викиньте негайно! Один уліл (зл.) 3 зл., чисті улілі наобмежені. Висока 50 гр. ші. Заяви про вступлення можна одержати в комитету Крумику У. П. Т. Пишіть і пошліть гроші на адресу Дирекція Кооператив „Рідна Школа“ Львів, Ринков, ч. 10, II. пов.

Имя: Зигмунт Сойдер
 Место: Ино* Львів, Ринок ч. 10.